

בית הדין האזורי לעבודה ירושלים

ב"ל 53490-11-20

1 10 אוגוסט 2021
2

לפני:
כב' השופט דניאל גולדברג

המערער

██████████
ע"י ב"כ: עו"ד איתמר כהן

המשיב

המוסד לביטוח לאומי

ע"י ב"כ: עו"ד איהאב סעדי

3

פסק דין

4

- 5 1. המערער, מר ██████████, הגיש ערעור זה לפי סעיף 213 לחוק הביטוח הלאומי
6 [נוסח משולב], התשנ"ה-1995, על החלטת הוועדה הרפואית לעררים מיום
7 18.10.20, על פיה שבה וקבעה למערער נכות בשיעור 10% בגין תשישות כרונית
8 ולא העניקה לו אחוזי נכות בשל הפרעת קשב וריכוז, ולא שינתה את דרגת הנכות
9 המשוקללת של המערער בשיעור 40%.
- 10 2. הוועדה התכנסה על פי פסק דין של בית דין זה מיום 4.2.20 בבל 45054-11-19
11 ("ההליך הקודם"), שניתן בהסכמת הצדדים, לפיו:

- 12 "1. עניינו של המערער יוחזר לוועדה הרפואית לעררים שתשקול
13 מחדש את נכותו של המערער בכל הקשור לתשישות כרונית,
14 וזאת בשים לב לתלונות המערער, למסמכים של פרופ' רהב
15 ופרופ' בן שטרית, לממצאי בדיקתה שלה ולסעיף הליקוי
16 שקבעה.
- 17 2. עוד תתייחס הוועדה לנושא הפרעות הקשב והריכוז, וזאת
18 בשים לב לקביעתה לפיה ישנן בעיות, מבלי שהוועדה קבעה
19 נכות בגינן.

- 20 3. הערעור בהליך הקודם הוגש כנגד החלטת הוועדה מיום 15.9.19, על פיה הוכרו
21 למערער 0% בגין משקל יתר, 10% בגין מעי רגיו, 10% בגין טנטון, 0% בגין
22 רידה בשמיעה, 25% בגין הפרעת חרדה, 0% בגין מחלת עור, 10% בגין תסמונת

בית הדין האזורי לעבודה ירושלים

ב"ל 20-11-53490

- 1 העייפות הכרונית לפי פריט 3(ב) לרשימת הליקויים ו-0% בגין הפרעת קשב
2 וריכוז והיפר אקטיביות לפי פריט 32א(1)(א) לרשימת הליקויים.
3 .4 הוועדה מיום 15.9.19 ציינה שהיא עיינה בסיכום הביקור של המערער אצל פרופ'
4 בן שטרית מיום 25.12.13, אשר קובע כי המערער סובל מתסמונת העייפות
5 הכרונית בחומרה בינונית, ובמכתבה של פרופ' רהב שאף היא קבעה שהמערער
6 סובל מתסמונת זו, וקבעה באופן סתמי כי "בעניין זה הוועדה דוחה הערר". כן
7 קבעה הוועדה "מבחינה נוירולוגית הסטוריה עם קשב וריכוז".
8 .5 הוועדה מושא הערעור החליטה:

9 **"בבדיקה: בהתייחס לפס"ד ירושלים 10/2/2020 בהתייחס**
10 **לבקשת בית המשפט לשקול מחדש את הנכות בנוגע לתשישות**
11 **כרונית בשים לתלונות המערער במסמכים של פרופ' רהב ובן**
12 **שטרית הוועדה עיינה בשנית במכתב של פרופ' רהב 30.1.13**
13 **"סובל מתסמונת התשישות הכרונית במצב קשה המתבטא**
14 **בעייפות קשה קושי בריכוז ובזכרון, צורך עז בשינה וחוסר**
15 **תפקוד כללי" כמו כן עיינה הוועדה במכתב פרופ' אלדד בן**
16 **שטרית מומחה לרפואה פנימית וראומטולוגיה 25.12.13 לאחר**
17 **שלקה IN החל לסבול מירידה בריכוז ובזיכרון.**

18 הוועדה התרשמה שהמבוטח במצב כללי טוב, משתף פעולה,
19 נראה כפי גילו, מצב תזונתי תקין נראה ער, מרוכז ומגיב, הציג
20 את טענותיו בצורה מאורגנת ורהוטה מתוך מסמך שהוא ערך,
21 עם תובנה ושיפוט תקינים, הסביר לפרטי פרטים את תלונותיו
22 הרפואיות בצורה תקינה.

23 כמו כן דיווח על סיום תואר בהצטיינות, לא היה
24 אימפולסיבי/היפראקטיבי, מרוכז בתלונותיו עם מחשבה
25 רצופה.

26 בנוכחות עורך דינו.

27 לעניין הפרעות הקשב ובריכוז צוין במסמכים של פרופ' רהב ובן
28 שטרית הם חלק מהתסמונת של העייפות כרונית.

29 הוועדה מסתפקת בדחיית הערר ומותירה את האחוזים על
30 כנם".

31

בית הדין האזורי לעבודה ירושלים

ב"ל 20-11-53490

טענות הצדדים

- 1
- 2 6. המערער טוען שהוועדה הרפואית לעררים לא קיימה את פסק הדין, על יסוד
- 3 נימוקים אלה:
- 4 א. סעיף הליקוי הנוירולוגי שקבעה הוועדה לפי פריט 32א(1) לרשימת
- 5 הליקויים – אינו רלוונטי למערער, שכן הפרעת קשב וריכוז מצריכה
- 6 קביעת נכות לפי פריט 32א(2).
- 7 ב. הוועדה התעלמה מכך שהמערער טופל בריטלין תקופה ממושכת, והיה
- 8 על הוועדה לקבוע לו נכות.
- 9 ג. הנמקת הוועדה לפיה צוין במסמכים של פרופ' רהב ובן שטרית שהפרעת
- 10 הקשב והריכוזי הם חלק מתסמונת העייפות הכרונית, אינה מהווה
- 11 יישום של פסק הדין. קביעה כי מדובר בתסמונת אחרת המתעלמת
- 12 מסעיפי נכות ספציפיים שהוגדרו לתסמונת – שגויה.
- 13 ד. הוועדה לא התייחסה לתלונות המערער כפי שתועדו במסמכים אליהם
- 14 הופנתה, לא התמודדה עם תוכן המכתבים האמורים ורק ציטטה אותם,
- 15 והתעלמה ממשך הזמן שלקח למערער לסיים את התואר, ולא הסבירה
- 16 מדוע אין לקבל את איפיון התסמונת כ"בינונית" לכל הפחות, ומדוע לא
- 17 קבעה בהתאם נכות לפי פריט 3(ד) שמקנה בגין הפרעה "בינונית" 40%
- 18 נכות.
- 19 7. המשיב טוען בתשובה לערעור טענות אלה:
- 20 א. הוועדה קיימה את פסק הדין במלואו.
- 21 ב. י לא נפל כל פגם בהחלטת הוועדה שביססה את קביעתה על ממצאי
- 22 בדיקתה הקלינית והתרשמותה הכללית מן המערער, ובכך די כדי לנמק
- 23 את הפער בין האיפיון שלה את תסמונת העייפות הכרונית ככזו
- 24 המתאימה לסימן 3(ב), לבין התיאור של התסמונת ב"דרגה בינונית עד
- 25 קשה", על ידי פרופ' בן שטרית או כ"קשה" במכתבה של פרופ' רהב מיום
- 26 29.12.20.
- 27 ג. כי אין בסיס לטענת המערער לפיה היה על הוועדה להכיר בנכות לפי פריט
- 28 3(ד), שכן אין כל אינדיקציה בחומר הרפואי לסימנים קליניים
- 29 ומעבדתיים המעידים על הפרעה בינונית, כדרישת פריט זה.

בית הדין האזורי לעבודה ירושלים

ב"ל 53490-11-20

- 1 ד. טענות המערער בעניין התאמת סעיף ליקוי הן טענות נגד שיקול דעתה
2 הרפואי של הוועדה.
- 3 **הכרעה**
- 4 8. בית הדין סבור שדין הערעור להתקבל וכי יש להחזיר את עניינו של המערער
5 לוועדה בהרכב אחר, לאחר שהוועדה הרפואית לעררים לא קיימה כנדרש את
6 פסק הדין, ועולה חשש שמא היא נעולה בעמדתה. במה דברים אמורים?
7 9. הוועדה הונחתה להתייחס לתלונות המערער, למסמכי פרופ' רהב ופרופ' בן
8 שטרית, לממצאי בדיקתה ולסעיפי הנכות שקבעה. ה"מסמכים" של פרופ' רהב
9 כוללים מכתבים מהתאריכים 29.12.10, 13.7.11, 30.1.13, ו-14.12.16.
10 10. הוועדה מציינת שהיא עיינה במכתבה של פרופ' רהב מיום 30.1.13. הוועדה
11 מודעת לקיומם של "מסמכים" של פרופ' רהב. עם זאת, הוועדה מסתפקת
12 בציטוט חלקי של המסמך מיום 30.1.13, אך אינה מתייחסת באופן ממשי
13 לתוכנם של המסמכים, בראי תלונות המערער שעל יסודן איבחנה פרופ' רהב את
14 תסמונת העייפות הכרונית, קרי: – עייפות קשה, צורך עז לישון, הפרעת שינה.
15 הוועדה אף היא אינה מתייחסת להשפעת התסמונת על התפקוד של המערער,
16 כפי שזו מתוארת בבירור במסמכיה של פרופ' רהב.
17 11. לעניין הפרעת הקשב והריכוז היפנתה הוועדה לכך שעל פי מכתביהם של פרופ'
18 רהב ופרופ' בן שטרית, היא מהווה חלק מתסמונת התשישות הכרונית. ואולם,
19 בהחלטתה מיום 15.11.19, קבעה הוועדה למערער נכות בשיעור 0% לפי פריט
20 32א(1)א, שעניינו הפרעות נוירופסיכאטריות והפרעת קשב התפתחותית ללא
21 הפרעה מתועדת בתפקודי היום יום תפקודים ניהוליים שמורים. זאת, בנפרד מן
22 הנכות לפי פריט 3(ב) בגין תסמונת העייפות הכרונית. אם סברה הוועדה
23 שהליקוי בקשב ובריכוז הוא חלק מתסמונת העייפות הכרונית, לכאורה היה
24 מקום לבטל את ההכרה בקיומו של ליקוי, ואפילו בשיעור 0%, לפי פריט
25 32א(1)ב. הוועדה לא נימקה די הצורך את החלטתה "להסתפק" בדחיית הערר
26 ו"להותיר" את אחוזי הנכות על כנם.
27 12. זאת ועוד, הוועדה שבה וקבעה שהנכות היא 0% לפי פריט 32א(1)א, מבלי
28 לנמק באופן מספק, כיצד סעיף זה מתיישב עם תפקודים ניהוליים שמורים
29 והיעדר פגיעה תפקודית (מסקנה שאינה מתיישבת עם האמור במסמכיה של
30 פרופ' רהב). הוועדה אכן מציינת שהמערער שיתף את הוועדה בכך שסיים לימודי
31 תואר שני, והציג את טיעונוי בבהירות והיה מרוכז בפירוט תסמיניו. ואולם,

בית הדין האזורי לעבודה ירושלים

ב"ל 20-11-53490

- 1 הוועדה אינה מתייחסת לקביעת פרופ' רהב המערער "משך" את לימודיו במשך
2 שבע שנים, עקב המחלה, או לכך שפרופ' רהב קבעה בדצמבר 2016 שגם בזמן
3 נטילת 30 מ"ג ריטלין ביום, המערער סובל מעייפות, תשישות, הפרעות שינה
4 קשות וחוסר תפקוד קיצוני, ואינו מסוגל לעבוד כלל.
- 5 13. ההסתמכות של הוועדה על מכתביהם של פרופ' רהב ופרופ' בן שטרית לצורך
6 הקביעה כי הפרעת הקשב והריכוז של המערער היא חלק מתסמונת התשישות
7 הכרונית, מדגישה את היעדר ההתמודדות של הוועדה עם ההנחיות של פסק
8 הדין: הוועדה אינה מתייחסת לאיפיון של חומרת תסמונת התשישות הכרונית
9 על ידי פרופ' בן שטרית ופרופ' רהב, כאל "כזה ראה וקדש", אך לכאורה היא
10 מעניקה משקל מכריע למה שהיא מגדירה כקביעתם, לפיה הפרעת הקשב
11 והריכוז היא חלק מתסמונת התשישות הכרונית, כדי שלא להעניק נכות נפרדת
12 בגין הפרעת הקשב, למרות שלא שינתה מקביעתה להכיר בליקוי נפרד של
13 הפרעת קשב.
- 14 14. הוועדה אינה מתמודדת עם משמעות הקביעה של פרופ' בן שטרית לפיה המחלה
15 פרצה עקב זיהום ויראלי, שהתבטאה ב"סדרת שפעות". התייחסות הוועדה
16 למכתבו של פרופ' בן שטרית התמצתה בציטוט של חלק ממנו.
- 17 15. מן הטעמים דלעיל, בית הדין סבור שהוועדה לא קיימה את הוראות פסק הדין,
18 ושיש חשש ממשי שלא יהיה ביכולתה לשוב ולדון באופן ענייני ופתוח בעניינו של
19 המערער, בהתאם לפסק הדין.
- 20 **סוף דבר**
- 21 16. הערעור מתקבל. עניינו של המערער יוחזר לוועדה רפואית לעררים בהרכב אחר.
22 הוועדה תדון בשאלת הנכות של המערער בגין תסמונת התשישות הכרונית ובגין
23 הפרעת קשב וריכוז. בנכויות האחרות שקבעה הוועדה הרפואית לעררים, לא
24 יחול שינוי.
- 25 17. המשיב ישלם למערער שכ"ט עו"ד בסך 3,000 ₪.
- 26 18. ערעור ברשות לבית הדין הארצי לעבודה תוך 30 ימים.
- 27
- 28 **ניתן היום, ב' אלול תשפ"א, (10 אוגוסט 2021), בהעדר הצדדים ויישלח אליהם.**
- 29

בית הדין האזורי לעבודה ירושלים

ב"ל 53490-11-20

ד. קלזנוביץ
דניאל גולדברג, שופט

- 1
- 2
- 3
- 4
- 5
- 6
- 7